

**ORDENANÇA MUNICIPAL D'ACCESSIBILITAT
ALS EDIFICIS I ALS ESPAIS URBANS**

ORDENANÇA MUNICIPAL D'ACCESSIBILITAT ALS EDIFICIS I ALS ESPAIS URBANS

PREÀMBUL

-
- Article 1. **Objecte**
 - Article 2. **Àmbit d'aplicació**
 - Article 3. **Ordenament jurídic**
 - Article 4. **Definicions**
 - Article 5. **Accessibilitat exterior**
 - Article 6. **Serveis higiènic accessible**
 - Article 7. **Emprovadors**
 - Article 8. **Bucles inductius**
 - Article 9. **Semàfors amb senyal acústic**
 - Article 10. **Places d'aparcament accessibles**
 - Article 11. **Paviments diferenciables**
 - Article 12. **Mobiliari urbà**
 - Article 13. **Nivell d'il·luminació**
 - Article 14. **Vegetació**
 - Article 15. **Llicències i comunicacions prèvies d'obres**
 - Article 16. **Aprovació de plans urbanístics**
 - Article 17. **Criteri d'harmonització**
 - Article 18. **Infraccions i sancions**

DISPOSICIÓ ADDICIONAL

DISPOSICIONS TRANSITÒRIES

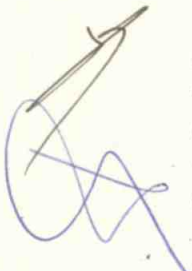
DISPOSICIÓ FINAL

ORDENANÇA MUNICIPAL D'ACCESSIBILITAT ALS EDIFICIS I ALS ESPAIS URBANS

PREÀMBUL

Des de les primeres regulacions, promulgades la primera meitat de la dècada dels vuitanta, en relació a la integració social de les persones amb discapacitat i la supressió de barreres arquitectòniques, tant a l'àmbit estatal com a l'àmbit autonòmic, s'ha experimentat un notable increment dels textos legals d'aplicació en la matèria.

Així, a Catalunya, es van aprovar disposicions específiques com ara la *Llei 20/1991, de 25 de novembre, de promoció de l'accessibilitat i de supressió de barreres arquitectòniques* i, posteriorment, el *Decret 135/1995, de 24 de març, de desplegament de la Llei 20/1991 i d'aprovació del Codi d'Accessibilitat*. Més recentment, s'han aprovat altres disposicions que, malgrat el seu caràcter generalista, també hi tenen incidència directa, com ara la *Llei 18/2007 de 28 de novembre, del dret a l'habitatge* i el *Decret 55/2009, de 7 d'abril, sobre les condicions d'habitabilitat dels habitatges i la cèdula d'habitabilitat*.

A l'àmbit estatal, la primera referència d'entitat fou la *Ley 51/2003, de 2 de diciembre, de igualdad de oportunidades, no discriminación y accesibilidad universal de las personas con discapacidad*, a la que següen el *RD 505/2007, de 20 de abril, de aprobación de las condiciones básicas de accesibilidad y no discriminación de las personas con discapacidad para el acceso y utilización de los espacios públicos urbanizados y edificaciones* i, més recentment, l'*Orden VIV/561/2010, de 1 de febrero, por la que se desarrolla el documento técnico de condiciones básicas de accesibilidad y no discriminación para el acceso y utilización de los espacios urbanizados* i el *RD 173/2010, de 19 de febrero, por el que se modifica el CTE en materia de accesibilidad y no discriminación de las personas con discapacidad*.

Aquest context legislatiu genera, inevitablement, desajustos normatius. D'una banda, la concurrència de normes diferents comporta equívocs significatius en el moment de redactar projectes tècnics i dificultats d'apreciació a l'hora de fer valoracions. D'altra banda, no obstant, la proliferació de normes ha tingut molt a veure amb la formació d'una conscienciació social clarament orientada a la no discriminació i l'assoliment de l'accessibilitat universal, objectius fonamentals, aquests, de la lluita pel reconeixement dels drets de les persones amb discapacitat.

La qüestió, a més d'un conflicte de competències entre Administracions, s'ha traduït en la necessitat de revisar l'ordenament de l'accessibilitat vigent a Catalunya, tasca realitzada des del Departament de Benestar Social de la Generalitat, la qual cosa ha propiciat que hores d'ara es trobi pràcticament enllestit un nou Codi d'Accessibilitat. Aquest nou text ha de permetre superar la dispersió i contradiccions actuals, harmonitzant els textos legals i propiciant un marc de coherència que permeti la plena operativitat dels principis fonamentals d'accessibilitat en la pràctica del planejament urbanístic, de la urbanització i de l'edificació.

En conseqüència, la present Ordenança, lluny de l'esperit generalista que necessàriament ha d'inspirar el nou Codi d'Accessibilitat, s'orienta en la voluntat de donar resposta efectiva a les diferents peticions que les Taules representatives del col·lectiu local de persones amb discapacitat han posat en coneixement de l'Àmbit de Polítiques Socials d'aquest Ajuntament.

Les peticions realitzades per les Taules de representants tenen a veure amb aspectes molt concrets del dia a dia dels afectats, compendi de la seva experiència quotidiana, la qual cosa fonamenta la necessitat de regular de manera específica aquelles normes d'accessibilitat que hi tenen incidència.

Així, l'Ordenança, mitjançant un articulat, regula tant aspectes específics, com ara l'accessibilitat exterior, els serveis higiènics i emprovadors de roba dels locals públics, els bucles inductius en sales de pública concurrència de titularitat pública, el nombre de places d'aparcament als centres assistencials, les condicions dels paviments, del mobiliari i del nivell d'il·luminació dels espais urbans; com d'altres aspectes de caire més generalista, com ara un criteri d'harmonització dels diferents textos que conformen l'ordenament jurídic d'aplicació i la documentació específica d'accessibilitat a incorporar als expedients de tramitació de llicències d'obres, de llicències d'activitats i de plans urbanístics.

El règim sancionador que preveu l'Ordenança és el mateix que el d'aplicació en l'actualitat, en virtut de les determinacions de l'article 67 i següents del *Decret 135/1995, de 24 de març, de desplegament de la Llei 20/1991, de 25 de novembre, de promoció de l'accessibilitat i de supressió de barreres arquitectòniques. I d'aprovació del Codi d'accessibilitat.*

A handwritten signature in blue ink, consisting of several loops and a long horizontal stroke extending to the right.

ARTICULAT

Article 1. Objecte

L'objecte de la present Ordenança és la concreció d'alguns aspectes de la normativa vigent sobre accessibilitat que l'experiència pràctica a Sant Cugat del Vallès ha demostrat necessari regular de forma més precisa.

Article 2. Àmbit d'aplicació

L'àmbit d'aplicació d'aquesta Ordenança és el terme municipal de Sant Cugat del Vallès exclòs l'àmbit territorial de l'Entitat Municipal Descentralitzada de Valldoreix.

La present Ordenança, segons el règim transitori previst, serà d'aplicació en edificacions i obres d'urbanització de nova construcció, en edificacions en les que es verifiqui un canvi d'ús i en edificacions i obres d'urbanització existents que siguin objecte d'una gran reforma.

Excepcionalment, sempre que quedi justificada suficientment la inviabilitat física o, si més no, l'extrema desproporció del cost d'execució, podran no ser d'aplicació les determinacions d'aquesta Ordenança en base a l'informe de conformitat redactat pel Servei d'Obres i Projectes, en cas d'intervenció en un edifici o espai públics, o per la Secció de Disciplina Urbanística, si la intervenció a l'edifici o a l'espai lliure d'edificació fossin de titularitat privada.

Article 3. Ordenament jurídic d'aplicació

De manera específica, als àmbits d'aplicació d'aquestes Ordenances són vigents les determinacions actualitzades dels textos següents:

- *Llei 20/1991, de 25 de novembre, de promoció de l'accessibilitat i de supressió de barreres arquitectòniques.*
- *Decret 135/1995, de 24 de març, de desplegament de la Llei 20/1991, de 25 de novembre, de promoció de l'accessibilitat i de supressió de barreres arquitectòniques, i d'aprovació del Codi d'accessibilitat.*
- *Ley 51/2003, de 2 de diciembre, de igualdad de oportunidades, no discriminación y accesibilidad universal de las personas con discapacidad.*
- *Real Decreto 505/2007, de 20 de abril, de aprobación de las condiciones básicas de accesibilidad y no discriminación de las personas discapacitadas para el acceso y utilización de los espacios públicos urbanizados y edificaciones.*
- *Llei 18/2007, de 28 de desembre, del dret a l'habitatge.*
- *Decret 55/2009, de 7 d'abril, sobre les condicions d'habitabilitat dels habitatges i la cèdula d'habitabilitat.*
- *Orden VIV/561/2010, de 1 de febrero, por la que se desarrolla el documento técnico de condiciones básicas de accesibilidad y no discriminación para el acceso y utilización de los espacios públicos urbanizados.*
- *Real Decreto 173/2010, de 19 de febrero, por el que se modifica el CTE en materia de accesibilidad y no discriminación de las personas con discapacidad.*

Article 4. **Definicions**

Gran reforma: Al efectes d'aquesta Ordenança tindran consideració de gran reforma aquelles intervencions sobre l'edificació o la urbanització existents que comportin una modificació integral, o una modificació parcial substancial de l'espai interior dels edificis. També tindran consideració de gran reforma aquelles intervencions que afectin elements estructurals de l'edifici o els forats arquitectònics de les façanes.

Modificació parcial substancial: Tindran aquesta consideració les intervencions que modifiquin els espais comuns de l'edificació i aquelles que comportin el canvi d'ubicació de les peces humides (cuines i/o banys) dels espais interiors.

Itinerari accessible: Als efectes d'aquesta Ordenança s'entendrà per itinerari accessible aquell recorregut per a vianants que, considerant tots dos sentits del mateix, compleix les condicions respecte canvis de nivell, espai per al gir, passadissos i passos, portes, paviments i pendents que determina la secció SUA-9: accessibilitat, del Codi Tècnic de l'Edificació.

Article 5. **Accessibilitat exterior**

L'accés als edificis i a les parts diferenciades que els configurin (habitatges, locals, aparcaments...) haurà de permetre, com a mínim, un itinerari accessible. Així mateix, tota obra d'urbanització (vialitat, parcs i jardins, aparcaments exteriors, piscines, pistes esportives...) en la que es verifiquin itineraris de vianants requerirà que un d'ells, com a mínim, també hi sigui accessible.

Els conceptes d'itinerari adaptat i d'itinerari practicable queden superats pel concepte d'itinerari accessible en els termes continguts al DB-SUA-9: Accessibilitat i a l'Orden VIV/561/2010. La normativa que regula els itineraris adaptats s'aplicarà per defecte de la reguladora dels itineraris accessibles. La normativa que regula els itineraris practicable no serà d'aplicació.

En tot itinerari accessible, els desnivells se salvaran mitjançant rampa accessible o ascensor accessible. No s'admeten esglaons, ni tan sols petits desnivells sobtats segons la terminologia actual del Codi d'accessibilitat.

Article 6. **Serveis higiènics accessibles**

Sempre que sigui exigible l'existència de serveis higiènics en virtut de qualsevol tipus de disposició legal d'obligat compliment, s'aplicaran els criteris de prelocació següents:

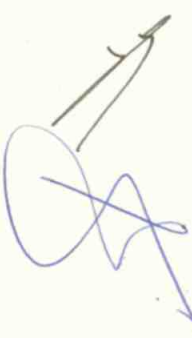
- Independentment de qualsevol altra consideració, quan sigui obligatòria la dotació d'un sol servei, aquest haurà de ser accessible.
- Quan sigui obligatòria la separació dels serveis per sexes, es podrà optar per la possibilitat de que tots dos siguin accessibles o per la de dotar d'un servei higiènic accessible i dos més que no ho siguin.

Article 7. **Emprovadors**

En tota planta d'un local comercial, quina superfície edificada total del local sigui igual o inferior a 250 m²., que es doti d'un o més emprovadors, s'hauran de complir els requeriments següents:

- Dotació per planta d'un emprovador practicable per cada 10 unitats o fracció d'emprovadors existents a la planta considerada.
- La porta d'accés a l'emprovador haurà de tenir una amplada lliure mínima de 80 cm.
- Davant de la porta d'accés hi haurà un espai lliure de tota mena d'obstacles que permeti la inscripció d'un cercle de 1,20 m. de diàmetre.
- A l'interior hi haurà un espai lliure de tota mena d'obstacles que permeti la inscripció d'un cercle de 1,20 m. de diàmetre.

En tota planta d'un local comercial, quina superfície edificada total del local sigui superior a 250 m²., que es doti d'un o més emprovadors, s'hauran de complir els requeriments següents:

-
- Dotació per planta d'un emprovador accessible per cada 10 unitats o fracció d'emprovadors existents a la planta considerada.
 - Estar comunicat l'emprovador accessible amb un itinerari accessible.
 - La porta d'accés a l'emprovador haurà de tenir una amplada lliure mínima de 80 cm.
 - Davant de la porta d'accés hi haurà un espai lliure de tota mena d'obstacles que permeti la inscripció d'un cercle de 1,50 m. de diàmetre.
 - A l'interior hi haurà un espai lliure de tota mena d'obstacles que permeti la inscripció d'un cercle de 1,50 m. de diàmetre.

Article 8. **Bucles inductius**

Cal implantar progressivament el sistema de bucle inductiu en les sales de pública concurrència de titularitat pública. Així mateix, aquest sistema serà d'obligada implantació en aquells habitatges destinats a persones amb discapacitat auditiva.

Article 9. **Semàfors amb senyal acústic**

Es procedirà de forma progressiva a la substitució dels semàfors existents que no disposin de senyal acústic per d'altres que l'incorporin. En la substitució dels semàfors existents i en els de nova instal·lació s'estarà al que disposi l'ordenament específic vigent.

Article 10. **Places d'aparcament accessibles**

10.1 En les condicions que la normativa determina per a les places d'aparcament accessibles, es farà reserva permanent d'aquestes places al servei específic d'equipaments sanitaris, com a mínim, en la proporció següent:

- Fins a 200 places: 1 plaça accessible cada 20 places o fracció
- De 201 a 1000 places: 1 plaça accessible més cada 50 places o fracció
- Més de 1001 places: 1 plaça accessible més 100 places o fracció

10.2 Les reserves de places d'aparcament d'ús personalitzat, a l'espai urbà de domini públic, se senyalitzaran mitjançant placa homologada a l'efecte en la que apareixerà indicat el número d'identificació corresponent a la Targeta d'estacionament de vehicles per a persones amb mobilitat reduïda i el número de matrícula del vehicle corresponent.

Article 11. **Paviments diferenciables**

De forma generalitzada, caldrà resoldre els encreuaments viaris amb paviments diferenciables en color i al tacte dels peus. De forma específica, caldrà identificar l'accés als edificis públics, l'encreuament de grans espais oberts i la presència de carrils bici mitjançant la disposició d'elements de paviment diferenciables, igualment, en color i al tacte dels peus.

Aquests tractaments dels paviments dels espais urbans públics estaran orientats en la creació d'una xarxa municipal d'itineraris accessibles.

Article 12. **Mobiliari urbà**

El mobiliari urbà d'ús públic es disposarà conforme a les normes d'accessibilitat de manera que no es generin limitacions evitables. La seva ubicació s'adequarà al traçat dels itineraris accessibles, existents o de nova creació, i haurà de ser compatible amb la presència d'elements de paviment diferenciables.

Aquests mateixos criteris seran d'aplicació al mobiliari urbà de propietat privada i a qualsevol altre element que pugui aparèixer a la via pública afectant l'accessibilitat de les persones amb discapacitat.

Article 13. **Nivell d'il·luminació**

Es dotaran els espais urbans del nivell d'il·luminació que determina la normativa d'aplicació d'obligat compliment adoptant les mesures correctores necessàries per tal de pal·liar els efectes contraproductius que pugui comportar la presència d'arbrat o de qualsevol altre element que distorsioni el nivell d'il·luminació.

Article 14. **Vegetació**

Els arbres, arbustos, plantes ornamentals i qualsevol altre element vegetal, en cap cas poden envair un itinerari accessible.

És obligatori el manteniment de les bones condicions de l'estat de la vegetació, de forma que no s'afecti la integritat de les persones, la seguretat viària ni el nivell d'il·luminació de l'espai urbà.

Article 15. **Llicències i comunicacions prèvies d'obres**

Entre la documentació necessària per a la tramitació de llicències i comunicacions prèvies d'obres hi constarà com a mínim un plànol específic i un apartat a la Memòria on quedi reflectit explícitament el compliment de la normativa d'accessibilitat que sigui d'aplicació.

Aquests mateixos documents hauran de formar part de la documentació necessària de projectes d'edificacions o d'urbanitzacions de promoció pública quina execució estigui subjecta a aprovació administrativa prèvia.

Article 16. **Aprovació de plans urbanístics**

Entre la documentació necessària per a la tramitació d'una figura de planejament o d'un projecte d'urbanització, tant de promoció pública com de promoció privada, hi constarà, com a mínim, un plànol específic i un apartat a la Memòria on quedi reflectit explícitament el compliment de la normativa d'accessibilitat corresponent.

Article 17. **Criteri d'harmonització**

Davant la diversitat i reiterada concurrència normativa en torn de l'accessibilitat, quan n'hi hagi redundància no coincident de regulacions, o fins i tot contraposició, s'adoptarà amb caràcter general el principi d'aplicació de aquella norma que afavoreixi les millors condicions d'accessibilitat.

Article 18. **Infraccions i sancions**

Les infraccions de l'Ordenança es classifiquen en lleus, greus i molt greus. Són infraccions lleus aquelles situacions que la contravenen de forma, però, que no s'impedeix l'ús de l'espai per persones amb discapacitat. Són infraccions greus les que la contravenen impedit parcialment l'ús de l'espai per persones discapacitades. Són infraccions molt greus les que la contravenen impedit totalment l'ús de l'espai per part de persones amb discapacitat.

Les infraccions lleus se sancionaran amb multes de 300 a 6.000 euros, les infraccions greus seran sancionades amb multes compreses entre 6.000 i 150.000 euros i les infraccions molt greus se sancionaran amb multes entre 150.000 i 300.000 euros

DISPOSICIONS

Addicional **Primera**

La modificació de qualsevol part d'aquesta Ordenança serà tramitada seguint el mateix procediment adoptat per a la seva formació

Transitòria **Primera**

La present Ordenança no serà d'aplicació en aquelles obres i figures de planejament aprovades per aquest Ajuntament abans de la seva entrada en vigor.

Transitòria **Segona**

La present Ordenança no serà d'aplicació en aquells projectes d'obres i figures de planejament presentats davant d'aquest Ajuntament abans de l'entrada en vigor de la mateixa.

Final **Primera**

Aquesta Ordenança entrarà en vigor una vegada transcorregut el termini de tres mesos des de l'endemà de la publicació de la seva aprovació al Butlletí Oficial de la Província de Barcelona.

Sant Cugat del Vallès, 9 de febrer de 2011

El Vocal Ponent

Marcel Gómez i Alonso

El President de la Comissió

Joan Giordani i Guiu